Image not found or type unknown

Wiceprezes NRL: Musimy zacząć traktować stomatologię jako pierwszy etap leczenia chorób ogólnoustrojowych

Ponad 80 proc. dzieci w wieku 6–10 lat w Polsce ma próchnicę, mimo że jest to choroba, której w dużej mierze można zapobiegać. W odpowiedzi na skalę problemu, Koalicja na Rzecz Zdrowia Jamy Ustnej inauguruje w Bielsku-Białej pilotażowy program edukacyjny skierowany do przedszkoli i uczniów klas I–III szkół podstawowych w województwie śląskim.

Systemowe działania profilaktyczne prowadzone w szkołach i przedszkolach mogą realnie poprawić stan zdrowia dzieci oraz w dłuższej perspektywie ograniczyć koszty leczenia. Choroby jamy ustnej wpływają bowiem nie tylko na zdrowie fizyczne, ale także na samoocenę dzieci, ich relacje rówieśnicze i codzienne funkcjonowanie.

- Profilaktyka stomatologiczna to jedna z najbardziej opłacalnych inwestycji w zdrowie społeczeństwa. Wczesna edukacja pozwala uniknąć bólu, powikłań i kosztownego leczenia w przyszłości. W wielu krajach profilaktyka jest elementem systemu – zaczyna się wcześnie i jest wpisana w codzienność, na przykład w szkołach. Naczelna Izba Lekarska wspiera i promuje wszelkie postawy i inicjatywy związane z tematyką profilaktyki prozdrowotnej, zwłaszcza w zakresie zdrowia jamy ustnej – podkreślił Paweł Barucha, wiceprezes Naczelnej Rady Lekarskiej, podczas konferencji w Beskidzkiej Izbie Lekarskiej.

Jego zdaniem studenci stomatologii mogą okazać się idealnymi edukatorami. Dysponują już dużą wiedzą fachową, a ze względu na wiek są bardziej przystępni dla dzieci, co sprzyja nawiązaniu z nimi lepszego kontaktu i skutecznemu przekazywaniu wiedzy. Włączenie studentów stomatologii lub lekarzy stażystów w prowadzenie lub współprowadzenie zajęć to jeden z postulatów samorządu lekarskiego, który współpracuje z Ministerstwem Edukacji Narodowej nad modyfikacją edukacji zdrowotnej w polskich szkołach.

- Przygotowaliśmy propozycję dla klas I–III, która obejmuje również edukację stomatologiczną. Jeśli nie nauczymy dzieci dbać o zęby na wczesnym etapie, będziemy mieli problemy w przyszłości. Ostatnie badania wskazują, że nawet złogi nazębne mogą przyspieszać rozwój choroby Alzheimera, ponieważ znaleziono białko, które odkłada się w mózgu, a pochodzi ono z bakterii obecnych w jamie ustnej. To pokazuje, jak bardzo stomatologia jest powiązana z ogólnym stanem zdrowia – powiedział wiceprezes NRL.

Eksperci podkreślają, że profilaktyka w tym obszarze należy do najbardziej skutecznych narzędzi poprawy zdrowia publicznego. Z analiz raportu *Health Inclusivity Index*, opracowanego przez Haleon, wynika, że sama próchnica generuje koszty sięgające około 4 mld zł rocznie dla systemu opieki zdrowotnej w Polsce. Jednocześnie podniesienie poziomu wiedzy zdrowotnej społeczeństwa może przynieść nawet 16 mld zł oszczędności dzięki działaniom takim jak edukacja zdrowotna czy programy profilaktyczne.

Wiceprezes NRL zauważa jednak, że programy profilaktyczne w innych dziedzinach medycyny często nie obejmują aspektu stomatologicznego, co wskazuje na potrzebę szerszej integracji i zmiany perspektywy.

- Musimy zacząć traktować stomatologię jako pierwszy etap leczenia chorób ogólnoustrojowych. Mamy wiele programów onkologicznych i kardiologicznych, które pomijają stomatologię, mimo że często wymagają zaświadczenia od dentysty, aby wziąć w nich udział. To pokazuje, jak długa droga jeszcze przed nami

– wyjaśniał.
Inauguracja programu miała interaktywną formułę – uczestnicy konferencji mogli zobaczyć, jak w praktyce będą wyglądały zajęcia, poznać skalę problemu oraz wziąć udział w rozmowach o wpływie zdrowia jamy ustnej na dobrostan psychiczny dzieci.
- Początkowo myślałem, że pomysł Koalicji będzie czymś krótkotrwałym, dlatego bardzo się cieszę, że tak się nie stało. Nie mamy obecnie innej alternatywy. Serdecznie gratuluję i mam nadzieję, że wskaźniki zdrowotne na Śląsku ulegną poprawie, a program ten znajdzie zastosowanie w całej Polsce. Teraz to kwestia nie "czy", ale "kiedy" się to stanie – podsumował wiceprezes Barucha.
Program koncentruje się na praktycznym kształtowaniu codziennych nawyków. Przedszkola i szkoły otrzymają gotowe scenariusze lekcji, materiały dydaktyczne oraz wsparcie organizacyjne. Zajęcia będą prowadzone w dwóch modelach – samodzielnie przez nauczycieli lub przez studentów stomatologii. Inicjatywa Koalicji opiera się na zaangażowaniu kluczowych instytucji, które połączyły siły, aby zadbać o zdrowe zęby dzieci od najmłodszych lat:

- **Naczelna Izba Lekarska** jako samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów, Izba pełni rolę głównego eksperta merytorycznego, który czuwa nad jakością materiałów edukacyjnych dla szkół oraz promuje działania wzmacniające profilaktykę stomatologiczną w Polsce;
- **Polskie Towarzystwo Studentów Stomatologii** to „siła napędowa” programu w terenie, z pasją podchodzi do profilaktyki zdrowia jamy ustnej i angażuje się w misję edukacyjną najmłodszych. Wolontariusze Stowarzyszenia będą realizować warsztaty nt. zdrowia jamy ustnej w szkołach i przedszkolach;
- **Fundacja Zdrowego Postępu**, doświadczona organizacja pozarządowa specjalizująca się w realizacji projektów edukacyjnych, odpowiada za kontakt z placówkami oświatowymi, koordynację ich zgłoszeń do programu i wysyłkę materiałów edukacyjnych;
- **Konfederacja Lewiatan,** wiodące stowarzyszenie pracodawców w Polsce, wspiera rozpoznawalność programu w szerokim otoczeniu biznesowym i aktywizuje pracodawców w zakresie działań na rzecz wspierania zdrowia pracowników.

Program edukacyjny odbywa się pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego. Zajęcia edukacyjne będą realizowane od kwietnia do czerwca 2026 roku. Cześć pilotażu stanowi ewaluacja, obejmująca m.in. ocenę jego odbioru przez dzieci i nauczycieli. Wyniki programu pilotażowego posłużą do opracowania dla decydentów z obszaru zdrowia i edukacji rekomendacji dotyczących możliwości kontynuacji działań edukacyjnych na większą skalę w Polsce.
Zgłoszenia: **zgloszenia@fundacjazdrowegopostepu.com**
https://fundacjazdrowegopostepu.com/zdrowie-jamy-ustnej
W debacie inauguracyjnej program, jako prelegenci, głos zabrali: senator dr n.med. Agnieszka Gorgoń-Komor, wiceprzewodnicząca Senackiej Komisji Zdrowia i przewodnicząca parlamentarnych Zespołów ds. Badań Naukowych i Innowacji w Ochronie Zdrowia oraz Partnerstwa Publiczno-Prywatnego i honorowa patronka programu; Agnieszka Kępińska-Sadowska, dyrektor ds. komunikacji i relacji zewnętrznych Haleon w Europie Środkowej i Wschodniej; Joanna Bogdanowicz-Antos, prezeska Fundacji Zdrowego Postępu; Tomasz Kinkel, Narodowy Koordynator ds. Profilaktyki i wiceprzewodniczący Polskiego Towarzystwa Studentów Stomatologii.
W spotkaniu wzięli również udział: przedstawiciele Naczelnej Rady Lekarskiej - wiceprezes NRL

Klaudiusz Komor i prezes Okręgowej Rady Lekarskiej Beskidzkiej Izby Lekarskiej Radosław Piwowarczyk, śląski kurator oświaty, przedstawiciele urzędu marszałkowskiego oraz lokalnych władz oświatowych i zdrowotnych.

fot.: Alicja Szczypczyk, NIL